

Söderhamns kommun
barn-utbildningsnamnden@soderhamn.se

2018-11-30
Dnr 400-2017:10215

Beslut

efter kvalitetsgranskning av
musikundervisningen i grundskolan vid
Bergviksskolan i Söderhamns kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av musik i grundskolan. Syftet är att granska kvaliteten i grundskolans musikundervisning. Kvaliteten bedöms utifrån om musikundervisningen dels utgår från och innehåller ämnets hela kursplan, dels ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar deras utveckling av kreativitet.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning utgår musikundervisningen från, och innehåller, ämnets hela kursplan?
2. I vilken utsträckning ger musikundervisningen eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet?

Granskningen genomförs i årskurserna 7-9 i 30 skolor. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Bergviksskolan, i Söderhamns kommun, ingår i denna granskning. Skolinspektionen besökte Bergviksskolan den 16 oktober 2018. Besöket genomfördes av Olivia Öberg och Erica Jonvallen. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från skolan och genomfört en lektionsobservation samt intervjuer med elever från årskurs 9, med en musiklehrare och med rektorn.

Bergviksskolan är en kommunal grundskola med elever i förskoleklass och årskurserna 1–9. Skolan har cirka 340 elever varav 164 elever går i årskurserna 7–9. Enligt inkomna uppgifter från skolans rektor undervisar en lärare i musik i årskurserna 7–9. Läraren är inte legitimerad och behörig att undervisa i musik i aktuella årskurser. Sammanlagt är 80 timmar avsatt för undervisning i musik till årskurserna 7–9.

I detta beslut gör Skolinspektionen en samlad bedömning av det granskade området utifrån de övergripande frågeställningarna. Därefter följer en motivering till de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar vissa delar av det centrala innehållet. Bedömningen baseras på kursplanens tre kunskapsområden och redovisas nedan.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar vissa delar av kunskapsområdet "Musicerande och musikskapande". Av skolans dokumentation, intervjuerna med läraren och eleverna framkommer att tyngdpunkten i undervisningen ligger på musicerande i syfte att eleverna ska lära sig att spela flera olika instrument för ackompanjering med genretypiska musikaliska uttryck. Skolans dokumentation visar att undervisningen är tematiskt upplagd utifrån olika musikepoker och genrer för varje årskurs, och i varje tematiskt arbetsområde sjunger och spelar eleverna gemensamt i ensembleform på olika instrument. Vidare framkommer genom elev- och lärarintervjuer att undervisningen omfattar musikskapande och improvisation, till exempel skriver, komponerar och improviserar eleverna en egen låt i en genre i årskurs 9. Skolinspektionen bedömer dock att musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras och gehörsmusicerande efter musikaliska mönster i olika genrer inte omfattas av undervisningen. Se motivering nedan under identifierade utvecklingsområden.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar vissa delar av kunskapsområdet "Musikens verktyg". Av utredningen framgår att undervisningen omfattar ackord- och melodiinstrument, bas och slagverk för spel i olika ton- och taktarter, vilket framgår i lärar- och elevintervjun. Det framkommer vidare i intervjuerna att undervisningen tar upp musikens byggstenar för att musicera och komponera musik, såsom vers, refräng, ackord och rytm. I intervju med eleverna och läraren framkommer att musiksymboler, såsom ackordbeteckningar och noter används i undervisningen. Det framgår även av intervjuerna att digitala verktyg används vid vissa moment där eleverna skapar egen musik. Skolinspektionen bedömer dock att röst- och hörselvård samt hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer inte omfattas av undervisningen. Se motivering nedan under identifierade utvecklingsområden.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar kunskapsområdet "Musikens sammanhang och funktioner". Av utredningen framgår att undervisningen på högstadiet är upplagd utifrån arbetsområden kopplade till musikaliska epoker, där undervisningen omfattar musikteoretisk genomgång inför att eleverna spelar i genrer från olika epoker. Av lektionsobservationen, samt elev- och lärarintervjun framgår att undervisningen omfattar såväl folk- som populärmusik och framväxten av olika genrer samt betydelsefulla tonsättare och musikaliska verk. Till exempel diskuterar läraren med eleverna hur punken växte fram som en reaktion mot problem i samhället och spelar betydelsefulla låtar inom punken som introduktion till att eleverna skapar en punklåt. Vidare framgår av elev- och lärarintervjuerna att hur musik används i medier berörs i undervisningen. Det framgår även i intervjun med eleverna att läraren tar upp instrument

och deras funktion i de genrer som de arbetar med samt att undervisningen omfattar musikens påverkan på människan.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till viss del ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet¹. Bedömningen grundar sig på kvalitetskriterier² som Skolinspektionen bedömt vara av vikt för utveckling av kreativitet.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till vissa delar ger eleverna möjlighet att arbeta skapande i processform. Musiskapande används i kursplanen på två sätt.³ Dels som något som sker när man musicerar utifrån redan befintlig musik, dels på ett sätt som omfattar improvisation, komposition och att kombinera musik med andra uttrycksformer. Skolinspektionen fokuserar här på det senare sättet och elevernas möjlighet att skapa och uttrycka något eget. Av lärar- och elevintervjuerna framgår att eleverna skapar musik i olika uppgifter som sträcker sig över tid, men ändå inte ger eleverna möjlighet till att uppnå fördjupning. Vidare framgår i intervjun med eleverna att det finns begränsat med utrymme att få hjälp av läraren eller ta del av individuella strategier i musiskapandet. Av lärarintervjun framgår vidare att läraren ser arbetsprocessen som viktig och att eleverna ska få pröva sig fram, men det framkommer inget konkret exempel på att läraren tagit upp detta i undervisningen. Se motivering nedan under identifierade utvecklingsområden.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till vissa delar ger eleverna möjlighet att reflektera över skapandet. Av lärar- och elevintervjuerna framkommer att undervisningen till viss del utvecklar språk- och begreppsförståelse i syfte att eleverna ska kunna reflektera kring eget och andras skapande. Till exempel framkommer att när eleverna inleder arbete med en skapande uppgift går läraren igenom begrepp som används för att beskriva olika delar av en låt. I intervjuerna framkommer dock inte att eleverna sedan har fått möjlighet att använda begreppen i syfte att reflektera kring hur de skapar musik. Vidare framkommer i elev- och lärarintervjuerna att eleverna inte fått utrymme och stöd att reflektera kring eget och andras skapande. Se motivering nedan under identifierade utvecklingsområden.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till vissa delar ger eleverna valmöjlighet i samband med skapandet. Av utredningen framgår att uppgifterna till viss del är utformade så att eleverna kan välja en, eller använda en variation av, röst, instrument och digitala verktyg. I intervjuerna med eleverna och läraren framkommer att eleverna skriver låtar som de sjunger och komponerar på papper eller på ett digitalt verktyg, och att eleverna kan, om de vill, lägga till instrument. I intervjuerna framgår dock

¹ I grundskolans läroplan, första kapitlet *Skolans värdegrund och uppdrag* framgår att det ingår i skolans uppdrag att stimulera elevernas kreativitet: *Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem.* Lgr 11, kap 1.

² Undervisning som ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet omfattar möjlighet att arbeta skapande i processform, möjlighet att reflektera över skapandet samt valmöjlighet i samband med skapandet.

³ Skolverket (2017) Kommentarmaterial till kursplan i musik. S.13

inte vilket stöd eleverna får inför val av uttryckssätt. Vidare framkommer att uppgifterna inte är utformade för att eleverna ska kunna välja en, eller använda en variation av genrer och musikaliska traditioner. Se motivering nedan under identifierade utvecklingsområden.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

- **Rektorn behöver säkerställa att musikundervisningen utgår ifrån, och innehåller hela det centrala innehållet i kursplanen.**

Skolinspektionen bedömer att det finns delar av det centrala innehållet som inte ingår, eller inte kommer alla elever till del, i undervisningen. Elev- och lärarintervjuerna, liksom den dokumentation Skolinspektionen tagit del av, visar att det finns behov av att utveckla den planering som undervisningen bygger på. Detta eftersom den inte omfattar hela det centrala innehållet och inte heller bygger på en tänkt progression. I Skolverkets *Kommentarmaterial till kursplanen i musik* framgår att en progression i innehållet i musik kräver kontinuerlig repetition och övning.⁴ Nedan redovisas vilka delar av det centrala innehållet som i högre utsträckning behöver ingå i undervisningen.

Utifrån kunskapsområdet *”musicerande och musikskapande”* behöver musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras samt gehörsmusicerande efter musikaliska mönster i olika genrer ingå i undervisningen för alla elever. I skolans dokumentation framkommer att musikalisk gestaltning inte är en del av planeringen för musikundervisningen och eleverna uppger i intervjun att de inte har haft undervisning där de arbetar med musikalisk gestaltning. I lärarintervjun framkommer att läraren har idéer på moment där musikalisk gestaltning kan ingå i undervisningen, men att hen uppger att hen hittills inte har hunnit med det. Vidare framkommer i skolans dokumentation och elevintervjuerna att gehörsmusicerande inte är en del av undervisningen. I intervjun med läraren framkommer att tanken är att eleverna övar gehör genom att de känner in rytmen när de spelar, men det framkommer inget exempel på moment där läraren uttryckligen har tagit upp gehörsmusicerande med eleverna.

Utifrån kunskapsområdet *”musikens verktyg”* behöver röst- och hörselvård och hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer ingå i undervisningen. Av skolans dokumentation och i elevintervjun framkommer att röst- och hörselvård inte ingår i undervisningen. Läraren berättar i intervjun att den tidigare anställda musikläraren tog upp hörselvård i undervisningen, men att varken hörselvård eller röstvård har tagits upp i under det senaste året. Vidare framkommer i skolans dokumentation, lärar- och elevintervjuerna att hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer inte ingår i undervisningen. Det framkommer i intervjun med läraren att det finns tankar kring att ha moment om röstvård och flerstämmighet, till exempel att gå igenom olika

⁴ Skolverket (2017) *Kommentarmaterial till kursplanen i musik*.

röstlägen för flickor respektive pojkar samt sång i olika stämmor, men att det i nuläget inte ingår i undervisningen.

- **Rektorn behöver säkerställa att eleverna i musikundervisningen ges möjlighet att arbeta skapande i processform, att de får reflektera över skapandet och att de ges valmöjligheter i samband med skapandet.⁵**

Skolinspektionen bedömer att alla elever behöver ges fler möjligheter till sådant eget skapande som leder till kreativitet. I detta ingår skapande i processform, möjligheter att reflektera över sitt skapande och valmöjligheter i samband med skapandet. I undervisningen ska varje elev få utveckla sin förmåga att skapa samt gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer.⁶ Att få uttrycka något eget genom att komponera musik eller bearbeta musik till något eget är viktigt för elevernas identitetsskapande och musikaliska kunskapsutveckling.⁷

För att musikundervisningen i högre grad ska främja elevernas utveckling av kreativitet behöver eleverna få möjlighet att *arbeta med skapande uppgifter i processform*. Till exempel handlar det om att eleverna behöver få möjlighet till fördjupning och att få pröva sig fram i musikskapandet. Av lärar- och elevintervjuerna framkommer att eleverna skapar musik i olika uppgifter som sträcker sig över tid, men att det behövs tydligare ramar i undervisningen så att eleverna har möjlighet att genomföra uppgiften och uppnå fördjupning. Det framkommer i lärar- och elevintervjuerna att eleverna sällan blir klara med det musikstycke de skapar. Läraren uppger att hen inte gett eleverna tillräckliga instruktioner för skapandeprocesserna. Eleverna beskriver att de inte får stöd under själva skapandeprocessen. En undervisning där den färdiga produkten i elevernas musikskapande tydligare betonas kan möjliggöra för eleverna att fördjupa sig och få pröva sig fram i sitt musikskapande.

Musikundervisningen behöver också ge eleverna möjlighet att *reflektera över skapandet*. En undervisning där eleverna ges möjlighet att reflektera kring skapandet, såväl sitt eget som andras, skulle ge eleverna bättre förutsättningar att *utveckla förmågan att uppleva och reflektera över musik*⁸. I skolans dokumentation samt elev- och lärarintervjuerna saknas exempel på att alla elever mer systematiskt ges utrymme och stöd för reflektion kring eget och andras skapande. Av intervjuerna framkommer att undervisningen till viss del utvecklar språk- och begreppsförståelse för musikskapandet, men att det saknas exempel på att eleverna sedan har fått möjlighet att använda begreppen i syfte att reflektera kring hur de skapar musik. Det framgår vidare av lärar- och elevintervjuerna att eleverna fått som instruktion att spela upp sin låt för andra elever för att få återkoppling,

⁵ Bedömningen grundar sig på kvalitetskriterier som Skolinspektionen bedömt vara av vikt för och beskriva utformning på undervisning i skapande som främjar utveckling av kreativitet. Sådan undervisning omfattar möjlighet att arbeta skapande i processform, möjlighet att reflektera över skapandet, samt valmöjlighet i samband med skapandet.

⁶ Skolverket (2011). 5. Kursplaner. 5.8 Musik. Syftesformulering. I *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11)*. Reviderad 2017.

⁷ Skolverket (2017) Kommentarmaterial till kursplan i musik. S.13.

⁸ Skolverket (2011). 5. Kursplaner. 5.8 Musik. I *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11)*. Reviderad 2017.

men att flera grupper inte vill spela upp låtar för varandra, eller inte har hunnit klart med sin låt. Att ge möjligheter till reflektion kan till exempel handla om att tid och uppgifter skapas för eleverna att reflektera både muntligt och skriftligt kring skapandeprocessen och den färdiga produkten.

Musikundervisningen behöver även utvecklas vad gäller att ge eleverna *valmöjlighet i samband med skapandet*. Undervisningen behöver ge eleverna möjligheter till val av uttryckssätt, samt den information och det stöd som behövs för att kunna välja. Av lärar- och elevintervjuerna framkommer att eleverna *kan* välja att spela ett instrument eller använda ett digitalt verktyg när de skriver och komponerar en låt, men det framkommer inga exempel på hur eleverna får information och stöd i till exempel valet av instrument. Vidare framkommer i lärar- och elevintervjuerna att skapandeuppgifterna inte är utformade så att eleverna kan få möjlighet att välja vilken genre de skapar musik i. Information och stöd inför val av uttryckssätt kan till exempel handla om att ge eleverna uttalade alternativ för vilka instrument eller genrer eleverna kan skapa musik i utifrån elevernas intressen och behov. Att ge uttalade alternativ inför val av uttryckssätt kan även vara ett sätt att ge eleverna tydligare ramar för elevernas arbetsprocess i musikskapandet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 30 augusti 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena samt vilka effekter det haft för verksamheten.

Redogörelsen skickas via e-post, till kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2017:10215) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

X Gabriel Brandström

Beslutsfattande
Signerat av: Gabriel Brandström

X Olivia Öberg

Föredragande
Signerat av: Olivia Öberg

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/musik-i-grundskolan/>

Bilaga: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

1 kap. 11 § första stycket

För varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

3 kap. 3 §

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

1.1.1 10 kap. 2 §

1.1.2 Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa.

Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning.

Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Skolförordningen (2011:185)

5 kap 2 §

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Reviderad 2018

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden

”Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.”

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

”Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik.(...)”

”Skolan ska stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas (...).

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.”

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden

Under rubriken Riktlinjer anges att alla som arbetar i skolan bland annat ska;

- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,
- i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet

I avsnittet om lärarens ansvar står bland annat att läraren ska;

- synliggöra och med eleverna diskutera hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter, samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor,

- planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Under rubriken till område 2.2 Kunskaper anges bland annat att;

”Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.”

Bland de övergripande målen under området Kunskaper anges att skolan bland annat ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola;

- kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,
- kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga, och
- kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud

Bland riktlinjerna under området Kunskaper anges vidare att läraren bland annat ska;

- stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,
- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel,
- får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling,

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

I avsnittet anges bland annat att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar exempelvis för att

- utbildningen och undervisningen organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet
- skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,
- skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg,
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.8 Musik

Syfte

I kursplanen för musik beskrivs inledningsvis syftet med undervisningen och vilka förmågor som undervisningen syftar till att utveckla hos eleverna.

”Genom undervisningen i ämnet musik ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- spela och sjunga i olika musikaliska former och genrer,
- skapa musik samt gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer, och
- analysera och samtala om musikens uttryck i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.”

Centralt innehåll

Det centrala innehållet **för årskurs 7-9** är uppdelat i tre kunskapsområden;

Musicerande och musikskapande

- Sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck.
- Gehörsmusicerande efter musikaliska mönster i olika genrer.
- Rytmask och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument.
- Musikskapande i olika genrer, till exempel visor, ljudkompositioner och låtar.
- Musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras.

Musikens verktyg

- Röstvård, hörselvård och orsaker till att musiklyssnande och musicerande kan bidra till hörselskador samt hur hörselskador kan förebyggas.
- Hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer.
- Ackord-och melodiinstrument, bas och slagverk för spel i olika ton-och taktarter.
- Rytmask, klang och dynamik, tonhöjd, tempo, perioder, taktarter, vers, refräng och ackord som byggstenar för att musicera och komponera musik i olika genrer och med varierande instrumentation.
- Musiksymboler och notsystem, noter, tabulatur, ackordbeteckningar och grafisk notation.
- Digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning.

Musikens sammanhang och funktioner

- Ljudets och musikens fysiska, tanke-och känslomässiga påverkan på människan. Musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön.
- Hur musik används i olika medier, till exempel i film och datorspel.
- Instrument och deras funktion i olika genrer och sammanhang, till exempel i en symfoniorkester eller i ett rockband.
- Konstmusik, folkmusik och populärmusik från olika epoker. Framväxten av olika genrer samt betydelsefulla tonsättare, låtskrivare och musikaliska verk.

Prop. 2009/10:165 *Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet*

I propositionen anges bland annat att i skolans uppdrag ligger att ge alla elever "bästa möjliga förutsättningar att utifrån sina behov och förutsättningar utvecklas så långt som möjligt i enlighet med utbildningens mål" samt att "ge varje flicka och pojke lika möjlighet att utveckla sin fulla potential som människa." (s. 221)

I propositionen föreslår regeringen att "kunskapsbegreppet ges en bred innebörd så att utbildningen också ska främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Sådan allsidig personlig utveckling kan bl.a. handla om utvecklande av den kreativa förmågan, lusten att skapa, förmågan att ta initiativ och omsätta idéer till handling. Dessa förmågor och färdigheter är centrala för att utveckla ett entreprenöriellt förhållningssätt. Det övergripande målet för utbildningen stödjer strävan att entreprenörskap ska löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet." (s. 222)

"(...) Estetisk och konstnärlig verksamhet är en viktig del av förskolans och skolans uppdrag. (...)I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas. Förmågan till eget skapande tillhör det som eleverna ska tillägna sig. Ett antal av skolans ämnen vilar således till en del på vad som kan betecknas som konstnärlig grund." (s. 224)